

РОБОТА НОВИННОГО САЙТУ «АКТУАЛЬНО» В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

*Лядова В.О., студентка, кафедра видавничої справи та редагування
Запорізького національного університету*

Воєнне вторгнення Російської Федерації на територію України 24 лютого 2022 року зумовило певні зміни в роботі українських ЗМІ, зокрема інформаційних порталів, завданням яких є оперативне повідомлення про події в країні. В умовах війни ЗМІ, зокрема регіональні чи місцеві, повинні коректно використовувати ті чи інші дані, дотримуючись встановлених обмежень. Саме тому метою нашого дослідження є виявлення особливостей діяльності запорізького регіонального інформаційного сайту «Актуально» під час війни.

Воєнна журналістика була в центрі уваги низки науковців (В. Балабін, В. Іванов, В. Різун, О. Ситник, Д. Орлова та інші). Так, В. Іванов стверджував, що «журналістика в умовах війни – це не поле бою, а інформування суспільства як великої аудиторії, аудиторії смислів, а не рейтингів». Автор закликає журналістів ретельно перевіряти факти в новинах і матеріалах прямо з першоджерел [1]. А ось В. Різун зазначає, що в умовах війни заглибленість у тему, чутливість у висвітленні, відсутність «мови ворожнечі» і безліч інших вимог – це і є складниками журналістської компетентності. І права людини для журналістів – то внутрішня основа логіки їхнього думання, обов'язкове тло аналізу будь-яких подій і фактів [4].

На території Запоріжжя й області в період війни новинний сайт «Актуально» [3] є одним із надійних джерел інформації, який керується Наказом Головнокомандувача Збройних сил України «Про організацію взаємодії між Збройними силами України, іншими складовими сил оборони та представниками засобів масової інформації на час дії правового режиму воєнного стану» [2; 5]. Так, у журналістських матеріалах не допускається використання найменувань військових частин (підрозділів) та інших військових об'єктів у районах виконання бойових завдань, точних географічних координат місць їхнього розташування, чисельності особового складу військових частин, кількості озброєння та бойової техніки тощо.

Аналізований сайт оновлює новинну стрічку раз на годину-півтори, а у випадку появи важливої й нагальної інформації, її відразу ж і публікують. При повітряній тривозі у Запоріжжі та області розміщення новин не зупиняється.

Журналісти регіонального сайту у своїй професійній діяльності зараз ретельніше відбирають інформацію, максимально дотримуючись прийнятих обмежень щодо ЗМІ. При створенні матеріалів вони використовують інформацію виключно з офіційних джерел: Державної служби з надзвичайних ситуацій, місцевих органів влади, військової адміністрації, СБУ, Нацполіції або прокуратури. Беруться до уваги й публікації зі сторінок соцмережах політичних діячів, депутатів обласної, міської та держрайадміністрацій. Усе це свідчить про її достовірність.

Наприклад, 28 квітня було обстріляно м. Запоріжжя. Новина на сайті містила лише інформацію про тип постраждалих будинків (приватні) та їхню кількість. Як бачимо, ні району, ні опису прилеглої інфраструктури автор не вказує, щоб не навести ворожі ракети на потрібну ціль.

У разі вибухів чи обстрілів населених пунктів області, щоб не спричинити панічний настрій, колектив сайту пропонує новину в скороченому форматі: повідомляється лише про характер «шуму» – безпосереднє ракетне попадання (і їхня кількість) чи це робота нашого ППО, назва населеного пункту без уточнення постраждалих об'єктів та вулиць, які постраждали, тощо.

Сайт «Актуально» протягом останніх місяців набув неабиякої популярності серед читачів. Це зумовлено й тим, що канал оперативно інформує населення через соціальні мережі («Фейсбук», «Телеграм»). Так, за даними Google Analytics, станом на грудень 2021-січень 2022 року кількість переглядів коливалася від 18 до 20 тисяч, а з кінця лютого і по травень 2022 року вона зросла до 25-32 тисяч переглядів (джерело?). На нашу думку, це пов'язано з тим, що з моменту введення воєнного стану основною темою сайту була російсько-українська війна, особливо висвітлення подій на території Запорізької області, яка на сьогоднішній момент є «гарячою точкою» бойових дій. У каналі «Телеграм» розміщують короткі дописи, що дозволяє людям, які перебувають в укритті, мали змогу швидко отримувати необхідну інформацію навіть попри слабкий інтернет. І тут інформацію беруть виключно з офіційних джерел.

Отже, особливості роботи регіонального інтернет-ресурсу «Актуально» полягають в оперативному інформуванні важливими, інколи життєво-необхідними відомостями про перебіг бойових дій у Запоріжжі та області, з дотриманням усіх вимог і рекомендацій, диктованих умовами війни. Новинний сайт є якісною альтернативою офіційним джерелам подання інформації, а завдяки оперативності висвітлення подій є затребуваним ресурсом серед громадян. Регіональна спрямованість звужує коло читацької аудиторії, проте саме це дозволяє забезпечувати мешканців області при підвищеній потребі актуальною інформацією щодо подій у їхньому ареалі.

Список літератури

1. Іванов, В. (2016). Журналістика – це не поле бою, а інформування аудиторії. <https://ms.detector.media/profstandarti/post/16193/2016-03-04-zhurnalistyka-tse-ne-pole-boyu-a-informuvannya-audytorii-valeriy-ivanov/>.
2. Конституція України, Основний Закон України (2020) (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.
3. Aktual'no | Actual Today – posledniye novosti Zaporozh'ya. <https://actual.today>.
4. Права людини та мас-медіа в Україні: Збірник конспектів лекцій. (2018). / За ред. Виртосу І., Шендеровського К.: Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка. <https://docplayer.net/86979159-Prava-lyudini-ta-mas-media-v-ukrayini-zbirnik-konspektiv-lekciy.html>.
5. Про організацію взаємодії між Збройними Силами України, іншими складовими сил оборони та представниками засобів масової інформації на час дії правового режиму воєнного стану, Наказ Головнокомандувача Збройних Сил України № 73 (2022) (Україна). https://www.mil.gov.ua/content/mou_orders/nakaz_73_050322.pdf.